

Vaikų darbas kakavos sektoriuje

2012 m. kovo 14 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl vaikų darbo kakavos sektoriuje (2011/2957(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 3, 6 ir 21 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 206 ir 207 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvenciją Nr. 182 dėl nepriimtino vaikų darbo uždraudimo ir neatidėliotinių veiksmų tokiam darbui panaikinti, TDO konvenciją Nr. 138 dėl minimalaus įdarbinimo amžiaus ir Jungtinių Tautų (JT) vaiko teisių konvenciją,
 - atsižvelgdamas į 2010 m. Tarptautinio kakavos susitarimo išvadą, ypač į 42 ir 43 straipsnius,
 - primindamas savo ankstesnes rezoliucijas dėl prekybos vaikais ir vaikų išnaudojimo besivystančiose šalyse,
 - primindamas savo 2010 m. lapkričio 25 d. rezoliucijas dėl žmogaus teisių ir socialinių bei aplinkos apsaugos standartų tarptautiniuose prekybos susitarimuose¹ ir dėl įmonių socialinės atsakomybės tarptautiniuose prekybos susitarimuose²,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi, TDO nustatė, kad visame pasaulyje daugiau kaip 215 mln. vaikų dirba ir dalyvauja veikloje, kuri turėtų būti uždrausta; kadangi 152 mln. šių vaikų jaunesni kaip 15 metų, o 115 mln. iš jų įsitraukę į pavojingą veiklą;
- B. kadangi šioje rezoliucijoje vaikų darbo sąvoka atitinka vaikų darbo apibrėžtį, nustatytą TDO konvencijoje Nr. 138 dėl minimalaus įdarbinimo amžiaus ir konvencijoje Nr. 182 dėl nepriimtino vaikų darbo uždraudimo ir neatidėliotinių veiksmų tokiam darbui panaikinti;
- C. kadangi Parlamentą turi duoti pritarimą 2010 m. tarptautinio kakavos susitarimo sudarymui; kadangi suinteresuoti subjektai itin bėgsta dėl vaikų darbo auginant kakavamedžius ir nuimant kakavos pupelių derlius;
- D. kadangi 70 proc. pasaulio kakavos gaminama Vakarų Afrikoje ir maždaug 7,5 mln. žmonių, beveik visi įdarbinti mažose šeimos įmonėse, dirba šio regiono kakavos gamybos sektoriuje, taigi visoje Vakarų Afrikoje yra 1,5–2,0 mln. šeimų ūkių; kadangi kakavos gamybai derliaus nuėmimo laikotarpiu reikia labai daug darbo jėgos ir gamintojai patiria didelį nacionalinių ir tarptautinių rinkos dalyvių spaudimą išlaikyti mažas darbo

¹ Priimti tekstai, P7_TA(2010)0434.

² Priimti tekstai, P7_TA(2010)0446.

sąnaudas; kadangi darbymečiu dirba visi šeimos nariai, taip pat ir vaikai; kadangi vaikų darbas sukelia nepriimtina riziką;

- E. kadangi, TDO nuomone, ne visą vaikų atliekamą darbą reikėtų priskirti vaikų darbui, kuri reikia siekti panaikinti, ir būtina aiškiai atskirti šias dvi darbo formas; kadangi vaikų ar paauglių dalyvavimas darbe, kuris nekenkia jų sveikatai, asmens raidai ir netrukdo jų mokykliniam lavinimuisi, paprastai laikomas teigiamu dalyku, jei vaikų atliekamos užduotys nepavojaingos ir jiems netrukdo lankyti mokyklos;
 - F. kadangi iš Ganoje ir Dramblio Kaulo Krante atliktų tyrimų rezultatų galima spręsti, kad kakavos ūkiuose dirbantys vaikai patiria įvairių pavojų; be to, kadangi kai kurie vaikai gali būti nelegaliai atgabenti iš kitų šalies regionų ar kaimyninių šalių; kadangi reikia atlikti tolesnius vaikų darbo paplitimo ir prekybos vaikais šiame regione tyrimus, nes iki šios nėra patikrintų duomenų;
 - G. kadangi negalima toleruoti nepriimtino vaikų darbo auginant kakavmedžius ir nuimant kakavos pupelių derlių;
 - H. kadangi pastaraisiais metais pasiekta didelė pažanga įgyvendinant programas ir iniciatyvas, kuriomis siekiama kovoti su nepriimtinu vaikų darbu Vakarų Afrikos kakavos ūkiuose, nors turint mintyje didžiulį šio sektoriaus mastą vis dar reikia daug ką padaryti; kadangi dėl atsinaujinusios konfliktinės padėties regione, ypač Dramblio Kaulo Krante, vėl pablogėjo vaikų padėtis;
 - I. kadangi skurdas, alternatyvių pajamų šaltinių stoka, menkos galimybės jaunimui arba visiškai jų nebuvimas pabaigus mokyklą, griežta visuomenės struktūra ir vyraujančios nuostatos, tinkamos teisinės vaikų teisių apsaugos nebuvimas ir nesugebėjimas nustatyti privalomo švietimo visiems vaikams, neatsižvelgiant į jų lytį, jau nekalbant apie korupciją ir netinkamą valdymą, yra socialiniai, ekonominiai ir politiniai veiksniai, kurie gali prisidėti prie nuolatinio vaikų išnaudojimo kai kuriose pasaulio dalyse;
 - J. primindamas visų susijusių šalių vyriausybių pirminę atsakomybę visapusiškai įgyvendinti JT vaiko teisių konvenciją, TDO konvenciją Nr. 138 dėl minimalaus įdarbinimo amžiaus ir konvenciją Nr. 182 dėl nepriimtino vaikų darbo uždraudimo ir neatidėliotinių veiksmų tokiam darbui panaikinti;
 - K. primindamas ES strategiją dėl įmonių socialinės atsakomybės (2011–2014), JT pasaulinį susitarimą, ypač jame įrašytą 5-ąjį principą dėl vaikų darbo panaikinimo, taip pat T. Harkino ir E. Engelio protokolą, kuriame numatomas tinkamas įmonių socialinės atsakomybės kakavos sektoriuje pagrindas;
1. ragina tas valstybes, kurios dar neratifikavo JT vaiko teisių konvencijos ar TDO konvencijų Nr. 138 ir Nr. 182, skubiai jas ratifikuoti ir įgyvendinti; be to, mano, kad valstybės turėtų įgyvendinti visą atitinkamą politiką siekiant skatinti informuotumą apie piktnaudžiavimą vaikų darbu darbo rinkoje ir apie būtinybę laikytis galiojančių nacionalinių ir tarptautinių taisyklių;
 2. griežtai smerkia vaikų darbo naudojimą kakavmedžių plantacijose;
 3. ragina visus su kakavos pupelių ir išvestinių jų produktų auginimu ir perdirbimu susijusius suinteresuotuosius subjektus, t. y. vyriausybes, pasaulio pramonę, kakavos

- gamintojus, profesines sąjungas, nevyriausybinės organizacijas ir vartotojus, vykdyti savo atitinkamus įsipareigojimus kovos su visų formų priverstiniu vaikų darbu ir prekyba vaikais srityje, dalytis patirtimi ir bendradarbiauti siekiant, kad kakavos tiekimo grandinė taptų tvari ir nebūtų naudojamas vaikų darbas;
4. mano, kad esminių pokyčių galima pasiekti tik taikant visa apimančią ir koordinuotą planą, pagal kurį būtų šalinamos pagrindinės vaikų darbo priežastys ir kurių ilgainiui įgyvendintų vyriausybės, pramonės įmonės, prekybininkai, gamintojai ir pilietinė visuomenė;
 5. ragina Komisiją užtikrinti visų savo iniciatyvų, ypač susijusių su prekyba, vystymusi (ypač su vaikų galimybėmis mokytis), žmogaus teisėmis, viešaisiais pirkimais ir įmonių socialine atsakomybe, politinį nuoseklumą ir skatinti sektorius, kuriuose naudojama vaikų darbu, keistis pažangiaja patirtimi;
 6. ragina Komisiją užtikrinti, kad į visus prekybos susitarimus būtų įtrauktos veiksmingos nuostatos dėl skurdo mažinimo ir tinkamo darbo bei saugių darbo sąlygų skatinimo ir kad susitarimuose būtų nustatytos teisiškai privalomos sąlygos, susijusios su tarptautiniu mastu pripažintomis žmogaus teisėmis, socialiniais ir aplinkos standartais ir jų įgyvendinimu, taip pat priemonės, taikomos pažeidimo atveju;
 7. primena, kad persvarstoma ES bendroji lengvatinių muitų tarifų sistema, esminė ES prekybos politikos priemonė, skirta pagrindiniams darbo standartams skatinti, ir kad pagal šią sistemą pagalbą gaunančioms šalims teikiamos prekybos lengvatos tam tikromis aplinkybėmis gali būti panaikinamos, pvz., jei šalis nuolat ir labai pažeidžia pagrindinėse TDO konvencijose, įskaitant konvencijas Nr. 138 ir Nr. 182, nustatytus principus;
 8. primena, kad 2011 m. gruodžio 15 d. Parlamentas nusprendė dėl nerimą keliančio priverstinio vaikų darbo Uzbekistano medvilnės laukuose neduoti pritarimo ES ir Uzbekistano partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo Tekstilės protokolui ir rekomendavo, kad ES apsvaistytų galimybę Uzbekistanui laikinai netaikyti pagal bendrąją lengvatinių muitų tarifų sistemą numatomų lengvatų, jei TDO priežiūros institucijos nustatys, kad Uzbekistanas nuolat ir labai pažeidžia priisiimtus įsipareigojimus¹;
 9. palankiai vertina visas daugelio suinteresuotųjų subjektų iniciatyvas, pvz., naują OECD, Sachelio regiono sekretoriato ir Vakarų Afrikos klubo regioninę iniciatyvą ir Tarptautinę iniciatyvą dėl kakavos, skirtą pažangiausiai patirčiai kovojant su nepriimtiniu vaikų darbu Vakarų Afrikos kakavos ūkiuose skatinti, kuriose dalyvauja vyriausybės, pramonės įmonės, gamintojai ir pilietinė visuomenė ir kuriomis siekiama panaikinti vaikų darbą, pagerinti vaikų ir suaugusiųjų gyvenimo sąlygas kakavos ūkiuose ir užtikrinti, kad kakavamedžiai būtų auginami atsakingai; atkreipia dėmesį į tai, kad, norint iš tiesų užtikrinti pažangą, reikia vykdyti atitinkamus tolesnius susijusius veiksmus; skatina vyriausybes didinti paramą sąžiningos prekybos tinklams kakavos sektoriuje ir kaimo kooperatyvams ir sudaryti jiems galimybę siųsti savo produktus tiesiai į nacionalines ir tarptautines rinkas, nes tai padėtų išvengti tarpininkų ir gauti priimtinas kainas; ragina Komisiją remti šias priemones;
 10. pritaria tikslams, nustatytiems Kakavos pupelių ir išvestinių jų produktų auginimo ir perdirbimo, laikantis TDO konvencijos Nr. 182 dėl nepriimtino vaikų darbo uždraudimo

¹ Priimti tekstai, P7_TA(2011)0586.

ir neatidėliotinių veiksmų tokiam darbui panaikinti reikalavimų, protokole (vadinamasis T. Harkino ir E. Engelio protokolas), ir ragina visapusiškai jį įgyvendinti;

11. primena, kad Europos standartizacijos komitetas (CEN) neseniai nusprendė įsteigti naują projekto komitetą siekiant parengti iš dviejų dalių sudarytą atsekamos ir tvarios kakavos Europos standartą; ragina Komisiją apsvarstyti ir, prireikus, pateikti teisėkūros pasiūlymą dėl veiksmingo atsekamumo mechanizmo prekėms, pagamintoms naudojant priverstinį vaikų darbą; ragina Tarptautinio kakavos susitarimo partnerius remti tiekimo grandinės patobulinimus ir geresnį ūkininkų organizavimą siekiant sudaryti kakavos tiekimo grandinėje atsekamumo galimybę;
12. ragina Tarptautinio kakavos susitarimo partnerius išnagrinėti galimybę pradėti naudoti audituojamą akredituotos trečiosios šalies užtikrinamą kakavos tiekimo grandinės atsekamumą;
13. ragina Komisiją, TDO Tarptautinės vaikų darbo panaikinimo programos (IPEC) ir kitus partnerius toliau stengtis geriau suvokti ekonominį, socialinį ir kultūrinį ūkininkų bendruomenių sudėtingumą;
14. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, UNICEF, AKR ir ES jungtinės parlamentinės asamblėjos pirmininkams, Afrikos Sąjungai ir TDO.